

DOMINICAL

8 de març de 2026

El dissenyador gràfic Lluís Serra ha recuperat la història desconeguda de les licoreries que hi havia a Figueres. P4-5

Les «gyozas» de secret ibèric i foie de The Factory, el restaurant de Lloret de Mar que va guanyar «Joc de cartes». P6

Pagesos com Alguer Vila Bosch mantenen oliveres d'argudell entre murs de pedra seca, per donar-li continuïtat. P7

Diari de Girona

Dibuixar també és narrar

La mirada de la il·lustradora

La Casa de Cultura de Girona dedica a l'artista Cristina Picazo, resident a Caldes de Malavella, una exposició en la qual es repassen els seus 25 anys de trajectòria professional, sobretot en publicacions infantils i juvenils. P2-3

MARC MARTÍ

FUNDACIÓN
MONA
Centro de Recuperación de Primates

CENTRE DE RECUPERACIÓ
DE PRIMATS

RESERVA LA TEVA VISITA GUIADA:

fundacionmona.org/visita-mona/

Riudellots de la Selva

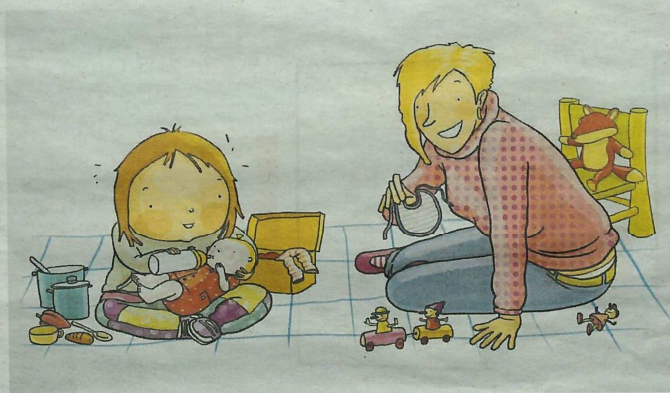
Reportatge

Cristina Picazo: la mirada **diferent** d'una il·lustradora

La Casa de Cultura de Girona dedica a l'artista resident a Caldes de Malavella una exposició en la qual es repassen els seus 25 anys de trajectòria professional

Picazo és col·laboradora habitual en la secció de manualitats de les revistes «Cavall Fort» i «El Tatano», i ha il·lustrat els còmics d'èxit «Maestra de pueblo»

Ariadna Sala

A l'esquerra, Cristina Picazo a l'exposició que li dedica la Casa de Cultura de Girona; a la dreta, treballs seus que en formen part. / MARC MARTÍ

Mentre al seu voltant veia com, a mesura que passaven els anys, els companys de classe deixaven d'aixecar la mà cada vegada que el professor els preguntava «a qui li agrada dibuixar?», Cristina Picazo (1969) continuava alçant la mà. Fins que va acabar l'escola, i l'Institut, sempre amb un llapis a la mà, i va decidir estudiar Belles Arts per dedicar-se a allò que tant li agradava. «Simplement, no he deixat mai de dibuixar», expressa la il·lustradora barcelonina establerta a Caldes de Malavella.

«Hi ha un moment que la gent deixa de dibuixar, no sé per què passa, però els més petits sempre aixequen tots la mà quan els preguntes si els agrada», expressa.

Picazo col·labora habitualment i des de fa

20 anys a les revistes *Cavall Fort* i *El Tatano* fent les seccions de manualitats. També se la pot reconèixer per haver il·lustrat la sèrie de cinc còmics d'èxit *Maestra de pueblo* publicats per Ediciones Grijalbo, un projecte que tot i que s'allunya del món infantil, l'ha fet sentir molt còmoda i amb el qual ha après molt compositivament. Amb una trajectòria de més de 25 anys, Picazo pot presumir d'haver posat la seva mirada creativa a desenes de llibres infantils i juvenils, tant a cobertes de llibres d'editorials com Baula, Animallibres, La Galera o Cruïlla com d'il·lustracions internes. La Casa de Cultura de Girona aplega aquest bagatge a l'exposició *Il·lustramons*, on també inclou algunes de les manualitats –en forma d'instruccions i també altres ja fetes– que ha

creat per a les revistes i també a l'escola d'art de Caldes, on treballa. La mostra es podrà visitar fins al pròxim 28 de març.

«El meu fort és la il·lustració infantil, és de fet on se m'ha etiquetat, però a mi m'agrada moltíssim», assegura Picazo mentre revisa a les parets de la mostra algunes de les il·lustracions que més han marcat la seva trajectòria. A una banda, hi ha cobertes fetes per ella de llibres com *L'Arbre i jo* (Blanca Bravo, Baula); *El Sant Jordi de la Mariona* (Nàtalia Muiña i Neus Muñoz, Baula) o *Kangú, el gos cangur* (Josep Gòrriz, La Galera). També hi és present la coberta de *Mi mundo en calma*, conte sobre l'ansietat infantil escrit per Bárbara Tovar i il·lustrat per Picazo, i al costat hi figura la coberta traduïda al coreà, un dels

múltiples idiomes al qual s'ha traduït.

Al'altra banda, una quinzena d'il·lustracions interiors de nens, paisatges i personatges adults es fan notar. Hi apareixen vinyetes còmiques amb la protagonista de *Maestra de pueblo*, i algunes imatges del llibre *El meu primer Garreta*, editat per la Generalitat l'any passat amb motiu de la commemoració de l'Any Juli Garreta, i que Picazo es va encarregar d'il·lustrar.

L'artista ha treballat sempre en format digital, i assegura que des que va començar fins ara hi ha hagut moltes millores i eines noves que permeten simular pinzells, traçats i estils de dibuix. També han sorgit moltes acadèmies d'art que han professionalitzat la il·lustració: «Abans no hi havia res, jo vaig

formar-ne en il·lustració de manera autodidàctica, no m'ho va ensenyar ningú, ara la gent surt molt ben preparada, hi ha artistes joves molt bones amb molt bona cultura d'imatge», subratlla.

Mirada a l'univers de la mainada

Un bon il·lustrador observa al seu voltant i té una mirada diferent, que Picazo equipara a la que també es té «al món del circ», un univers que admira. Una mirada que fa que constantment vegi material futurible: «Quan vaig al supermercat em puc quedar davant els envàsos de plàstic i vaig pensant de quina manera allò es podria convertir en un elefant», riu. «O pel carrer, busques personatges que puguis plasmar, busques l'espontaneïtat dels nens, aquesta sinceritat i la manera com es belluguen, en dic nens de dibuixet, al final és observar i tenir una mica de sensibilitat cap al seu món», remarca. «Els nens tenen una manera diferent de veure el món, im'agrada mirar-los i que em vegin, comunicar-m'hi», explica. «Has de saber què miren», afegeix. En canvi, admet que no sap connectar amb els adolescents.

Per il·lustrar un llibre infantil s'ha de tenir en compte la psicologia dels lectors. Segons Picazo, hi ha diversos factors clau, entre els quals trobar un ritme i un bon repartiment de les imatges durant tot el llibre. A més, els dibuixos han de suggerir però no revelar tota la informació de l'argument: «quan llegeixen, busquen per tot el llibre per saber quan arribarà la pròxima il·lustració», explica. Per això, quan té un encàrrec, el primer que fa és llegir-se «quatre o cinc vegades» l'obra per poder tenir clara la psicologia dels personatges. «No m'agrada dibuixar per omplir pàgines, sóc de posar molt el focus en allò que està succeint i concentrar la informació», sosté la il·lustradora. Dibuir menys per explicar més. I perquè això succeeixi, necessita amarrar-se d'aquell personatge: «He de fer la molt meva, he de tenir clar com actuarà aquell nen en una situació concreta», sosté.

Al l' hora de rebre projectes, els editors són els responsables d'establir lligams entre els autors i els il·lustradors, decidint si la manera de fer d'un s'adiu amb la de l'altre. Hi ha vegades que la connexió és perfecta: és el cas de l'equip que fa amb l'escriptora Blanca Bravo, amb qui ha fet diversos llibres. «Hi ha autors que et descriuen el físic dels personatges, però la Blanca els descriu d'una altra manera que jo capto, a través de com son, què fan i com actuen, i ens entenen molt bé», explica. Quan l'encàrrec és per fer dibuixos interiors, la llibertat creativa depèn del pes que tinguin les imatges: «No és el mateix un llibre per a primers lectors, on hi ha una o dues frases per pàgina i tu has de fer una escena concreta, que si fas un llibre de narrativa on fas un dibuix a cada dues o tres planes», subsciu. En aquest últim cas, l'il·lustrador és qui decideix com enfocar cada imatge.

El primer llibre que va il·lustrar és *Jo en sé una cançó per al meu nadó*, escrit per Roser Ros i editat per Timun Mas el 2003. Aquest és un dels pocs que no va fer en format digital, i que en conserva l'original en un calaix. Anteriorment, l'any 1997 havia fet les manualitats dins la col·lecció *Trabaja tu cuento* de l'Editorial Parramon que ha estat traduïda a països d'arreu del món (i de la qual Picazo no

cobra drets d'autor).

Si bé l'ús del color ha de ser pensat per aconseguir que el lector fixi la vista allà on interessa, Picazo assegura que li «encanta» dibuixar en blanc i negre. «N'he fet molt, crec que no et deixa camuflar el dibuix amb el color, i a mi m'agrada descriure la imatge amb la línia i no falsejar-ho amb el color», subratlla.

La pedagogia és un vessant molt important en la trajectòria professional de la il·lustradora. La posa en pràctica diàriament en forma de manualitats i tallers amb materials a les classes extraescolars d'art plàstic i dibuix que fa a mainada des de primer de primària fins a joves d'institut. La mostra també recull aquesta passió, que Picazo reivindica: «Les manualitats no es poden crear només amb macarrons, pots treballar amb molts materials», assegura.

Més enllà d'*El Tatano* i *Cavall Fort*, Picazo ha participat en moltes altres revistes de manualitats, moltes que ja han desaparegut, com la icònica *Art Attack*. També havia il·lustrat una secció d'història de la revista del *Super 3*. «Hi ha moltíssim material de manualitats, i penso que saber il·lustrar permet que el resultat final sigui molt diferent», explica. «Si et fixes en llibres de manualitats dels anys 2000 i els compares amb els d'ara, hi ha una diferència bestial d'estètica, ara hi ha molta gent que ve del món de la il·lustració i es nota molt en l'acabat final».

El futur de la professió

Per a ella, treballar per les publicacions *El Tatano* i *Cavall Fort* és «com un oasi». «Ho porten les mateixes persones que fa 25 anys, és un projecte que té continuïtat, i jo he participat en editorials que cada cinc o sis anys veus que ja no hi són, que han nascut i mort, aquest món és un entorn bastant salvatge», indica. A més, remarca que són projectes que continuen endavant per «pura militància» de les famílies.

Picazo se sent allunyada de maneres de fer que són de plena actualitat, com seria tenir presència a les xarxes socials. «No m'interessa gens», admet, tot i que s'esforça per alimentar-les de tant en tant, conscient de la repercussió que tenen. En el seu cas, sosté que hi ha una part menys romàntica de la professió, que és la precarietat. Actualment, té establiment gràcies als cànons que li procuren l'èxit de *Maestra de pueblo*, però és «una establiment que no tenia fa 13 anys», assegura. Tampoc té gaire bones sensacions de la situació futura amb l'auge de la intel·ligència artificial, i fa broma: «Jo ja estic a prop de la jubilació, aquest tema m'espaventa», assevera. «Crec que traurà molta feina d'il·lustració de llibres de text, tot i que estan sorgint editorials que fan firmar un document conforme les imatges que utilitzes no són creades amb la intel·ligència artificial, i contracten il·lustradors de manera conscient», subratlla.

Amb tot, hi veu matisos: «Potser l'acabaré fent servir, no ho sé, hi ha gent que l'usa per fer de base sobre la qual dibuixar, i quan jo vaig començar, per la gent de l'antiga escola que anava amb paper i bolígraf també va ser traumàtic el pas al dibuix digital», diu. «A mi, cada vegada m'agrada més anar amb la meua llibreta i fer les meves aquarel·letes, i si agrada bé, i si no... També», conclou.

Exemplars de «Cavall Fort» il·lustrats per Picazo. / MARC MARTÍ

El Sant Jordi de la MARJONA

NATÀLIA MUIÑA I NEUS MUÑOZ
CRISTINA PICAZO

Portada d'un llibre obra de la il·lustradora. / MARC MARTÍ

Exemplars de «Maestra de pueblo». / MARC MARTÍ